

■ PHILIPP THER

TEMNÁ STRANA
NÁRODNÍCH STÁTŮ

ETNICKÉ ČISTKY V MODERNÍ EVROPĚ

OBSAH

1. ÚVOD	9
2. PŘEDPOKLADY ETNICKÝCH ČISTEK	23
Ideologie nacionalismu	24
Idea a praxe národního státu	30
„Problémy s menšinami“	36
Temná stránka evropské modernity	45
Křesťanská netolerance	53
Shrnutí	58
3. FÁZE A AKTÉŘI ETNICKÝCH ČISTEK	61
Etnické čistky jako prostředek mezinárodní politiky (1912–1925)	61
Balkánské války a jejich důsledky	63
Deportace za první světové války	68
Poválečná migrace	70
„Triage“ v Alsasku	72
Ochrana a redukce menšin po pařížských mírových smlouvách	74
Lausannská smlouva	78
Shrnutí	86
Totální válka a totální čistky (1938–1944)	87
Od mnichovské dohody po začátek druhé světové války	87
„Heim ins Reich“	91
Za nacistické okupace	96
„Sovětské etnické čistky“	104
Války ve válce: polsko-ukrajinský a chorvatsko-srbský konflikt	112
Další případy v německé sféře vlivu	121
Odbočka: etnické čistky Židů	130
Shrnutí	136
Čisté poválečné uspořádání	138
Plány Spojenců	138
Polsko a Československo	143
Další případy v sovětské sféře vlivu	162
Zlomové zóny studené války	168
Vývoz evropského modelu (Indie, Palestina)	176
Shrnutí	194
Strašidla minulosti: bývalá Jugoslávie a Kavkaz (1991–1999)	200
Rozpad Jugoslávie	202
Chorvatsko a Bosna a Hercegovina	204
Kosovo	212
Srovnávací pohled na konflikty na Kavkaze	213
Shrnutí	216

4. ZÁVĚREČNÁ ÚVAHA A HISTORICKÁ TYPOLOGIE	219
5. KOMENTOVANÁ BIBLIOGRAFIE	236
Přehledové publikace o etnických čistkách	236
Literatura o dosídlování etnicky vyčištěných území	238
Literatura o kultuře vzpomínání a kolektivní paměti	240
Literatura k jednorlivým zemím	242
Česká republika a Slovensko	242
Německo	246
Polsko	248
Ukrajina	249
Bývalý Sovětský svaz	250
Maďarsko a Rumunsko	251
Bývalá Jugoslávie	252
Řecko a Turecko	254
Anglie, Francie a Itálie	255
Globální perspektiva: Indie a Palestina	256
DOSLOV K ČESKÉMU VYDÁNÍ	258
POZNÁMKY	261